

वृहस्पतये रुविषा विधेम स्वाहा ॥ ७ ॥

अतः परं षडौद्भरणहोममन्त्राः । चतुर्णामग्निर्देवता । का° [७.३.१६.] औद्भ-
रणानि जुहोति स्थाल्याः सुवेणाकृत्याऽइति प्रतिमन्त्रमिति ॥ आकृत्यै प्रयुजे
ऽग्नये स्वाहा । अग्नये वह्निदेवाय स्वाहा सुहुतमिदमस्तु । किम्भूतायाग्नये आकू-
त्यै प्रयुजे । यज्ञं करिष्यामीत्येवंविधो मानसः संकल्प आकूतिः तस्यै तत्संपूर्त्यै
प्रयुजे प्रयुङ्क्तेऽसौ प्रयुक् तस्मै । संकल्पसिद्धौ निर्विघ्नं प्रेरयते इत्यर्थः । इति प्रथमो
मन्त्रः ॥ मेधायै मनसेऽग्नये स्वाहा । श्रुतयोर्मन्त्रतन्त्रयोर्धारणशक्तिर्मेधा तत्सिद्ध्यर्थं
मनसे मदीयमनोऽभिमानिनेऽग्नये स्वाहा सुहुतमस्तु । विद्याधारणशक्तिर्हि मन-
सः स्वास्थ्ये सत्येव भवति । इति द्वितीयः ॥ जपति । दीक्षायै तपसेऽग्नये स्वा-
हा । व्रतनियमो दीक्षा तत्सिद्ध्यर्थं मदीयशरीरतपोऽभिमानिनेऽग्नये स्वाहा ।
नियमसंरक्षणं तपसैव भवति । ततस्तपोदात्रे इत्यर्थः । इति तृतीयः ॥ सरस्वत्यै
पूज्यैऽग्नये स्वाहा । मन्त्रोच्चारणशक्तिः सरस्वती तत्सिद्ध्यर्थं पूजे पुष्पातीति पूषा
तस्मै वागिन्द्रियपोषकायाग्नये हुतमस्तु । इति चतुर्थः ॥ आपो देवीः । लिङ्गो-
क्तदेवता विराट् यस्या एकादशाक्षरास्त्रयः पादाः सा विराट् । दशकास्त्रयो विरा-
डेकादशका वेत्युक्तेः । अत्र प्रथमो द्वादशार्णस्तेनैकाधिका । हे आपः हे द्यावा-
पृथिवी द्यावापृथिव्यौ हे उरो विस्तीर्ण अतरिक्षं युष्मभ्यं वृहस्पतये च रुविषा
विधेम रुविर्दन्नः । द्वितीयार्थे तृतीया । विधतिर्दानकर्मा । स्वाहा सुहुतमस्तु ।
किम्भूता आपः । देवीः देव्यो द्योतमानाः वृहतीः वृहत्यः प्रभूताः उभयत्र पूर्व-
सवर्णाः । विश्वशम्भुवः विश्वस्य जगतः शं सुखं भावयन्ति जनयन्ति वा विश्वश-
म्भुवः । इति पञ्चमो मन्त्रः ॥ ७ ॥

विश्वो देवस्य नेतुर्मर्तो वुरीत सख्यम् ।

विश्वो रायऽइषुध्यति द्युम्नं वृणीत पुष्यसे स्वाहा ॥ ८ ॥

अथ षष्ठः । सवितृदेवत्यानुष्टुप् स्वस्त्यात्रियदृषा । विश्वो मर्तः सर्वो मनुष्यो
नेतुः फलप्रापकस्य देवस्य दानादिगुणयुक्तस्य सवितुः सख्यं सखिभावं वुरीत वृ-
णुते प्रार्थयते । वृज् वरणेऽस्माह्लिडि तडि प्रथमैकवचने (५.) व्यत्ययेन शपो